

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdila a soudkyň JUDr. Brigity Chrastilové a JUDr. Milady Tomkové v právní věci **stěžovatele: D. N. T.**, zastoupen JUDr. Alenou Kasalovou, advokátkou, se sídlem nám. Republiky 2, Plzeň, a **dalšího účastníka: Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti stěžovatele proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 16. 4. 2004, č. j. 15 Az 506/2003 - 22,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Ministerstvu vnitra **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Rozhodnutím Ministerstva vnitra (dále též „žalovaný“) ze dne 27. 8. 2001, č. j. OAM - 1223/VL - 14 - C10 - 2001, byl návrh stěžovatele na zahájení řízení o udělení azylu zamítnut jako zjevně nedůvodný podle § 16 odst. 1 písm. a) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o azylu“). Stěžovatel dále nesplňoval důvody pro udělení azylu podle § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona o azylu a správní orgán prvého stupně v jeho případě neshledal existenci překážky vycestování podle § 91 uvedeného zákona. Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel rozklad, o němž rozhodl ministr vnitra rozhodnutím ze dne 10. 5. 2002, č. j. OAM - 127/AŘ - 2002, tak, že napadené rozhodnutí potvrdil ve všech částech výroku a rozklad zamítl.

Proti posledně uvedenému rozhodnutí podal stěžovatel opravný prostředek, v němž poukázal na to, že z napadeného rozhodnutí nelze spolehlivě seznat, jakými právními a skutkovými úvahami se žalovaný při svém rozhodnutí řídil, když rozhodl tak, jak rozhodl. Stěžovatel dále namítl, že se žalovaný řádně nevypořádal se skutečností, že v České republice žije sedm let, žije s matkou dítěte, která je občankou České republiky, jehož je otcem a všichni žijí ve společné domácnosti. Vychází pak z přesvědčení, že žalovaný by měl přihlédnout k humanitárním důvodům.

Opravný prostředek byl podán u Vrchního soudu v Praze, který o něm nerozhodl do konce roku 2002, na základě § 32 odst. 4 a článku II. bod 1 zákona o azylu, ve znění pozdějších předpisů, byla věc postoupena k dalšímu řízení Krajskému soudu v Ústí nad Labem. Krajský soud ve smyslu zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s“), opravný prostředek posoudil jako žalobu a rozsudkem č. j. 15 Az 506/2003 - 22 ze dne 16. 4. 2004 ji zamítl. V odůvodnění svého rozhodnutí pak mimo jiné uvedl, že správní orgán se zabýval náležitě i humanitárními důvody ve smyslu § 14 zákona o azylu, rozhodl pak na základě vlastní kompetence v rámci svého správního uvážení, přičemž rozsah tohoto uvážení nepřísluší soudu přezkoumávat. Dodal pak, že rodinné problémy stěžovatele nelze řešit v rámci azylového zákona.

Proti rozsudku krajského soudu podal stěžovatel kasační stížnost, v níž uvedl, že akceptuje, že striktně nelze u něho shledat důvody uvedené pro poskytnutí azylu. Nesouhlasí však s tím, že nebylo dostatečně vzato na zřetel ustanovení § 14 zákona o azylu z hlediska humanitárních důvodů. Především poukázal na to, že po dobu jeho pobytu v České republice se mu narodila dne 24. 11. 1996 dcera Barbora, s níž se pravidelně stýká a řádně přispívá na její výživu. Zejména však s dcerou udržuje častý a pravidelný styk a jak vyplývá i z prohlášení matky dítěte, dcera má k otci velmi dobrý vztah a jeho nepřítomnost by velice těžce nesla. Z těchto důvodů má stěžovatel za to, že v tomto směru byl porušen zákon v řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, měl napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit. Za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost (§ 103 odst. 1 písm. b/ s. ř. s.). Takovou vadu stěžovatel shledává v rozhodnutí správního orgánu v pouhém konstatování, že nebyly shledány důvody k udělení azylu z humanitárních důvodů, přičemž soud toto rozhodnutí bez dalšího ponechal jako uvážení správního orgánu.

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná a stěžovatel je zastoupen advokátem.

Nejvyšší správní soud napadené rozhodnutí přezkoumal v souladu s § 109 odst. 2, 3 s. ř. s. vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Z obsahu kasační stížnosti plyne, že se stěžovatel dovolává právních důvodů kasační stížnosti vymezených v § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Podle uvedeného ustanovení lze kasační stížnost podat z důvodů tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi

v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízeních před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

Podle § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodů rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociálně skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Podle § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu se žádost o udělení azylu zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel uvádí pouze ekonomické důvody.

Nejvyšší správní soud z obsahu správního spisu zjistil, že při rozhodování o žádosti stěžovatele o udělení azylu správní orgány vyšly z toho, že důvody, pro které účastník řízení podal návrh na zahájení řízení o udělení azylu, jsou ekonomické. Správní orgán I. stupně proto shledal, že byly splněny podmínky ustanovení § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu a návrh stěžovatele tedy zamítl jako zjevně nedůvodný. S takovýmto posouzením se ztotožnil i správní orgán II. stupně, který v odůvodnění svého rozhodnutí poukázal na to, že stěžovatel nesdělil při pohovoru ani v podaném rozkladu proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně žádné skutečnosti, které by vedly k jinému právnímu posouzení jeho návrhu, než k jakému dospěl správní orgán I. stupně.

K námitce stěžovatele ve vztahu k nesprávné aplikaci § 14 zákona o azylu je třeba uvést, že v daném případě správní orgán na jeho případ použil tzv. zkráceného řízení o azylovém právu uplatňovaného na základě zjevně nedůvodného návrhu na zahájení řízení. Jedná se o řízení, které není prováděno v celém rozsahu, tj. neprobíhal zde proces dokazování o přítomnosti odůvodněného strachu z pronásledování. Možnost zkráceného řízení je zakotvena v ustanovení § 16 zákona o azylu, přičemž nutno zdůraznit, že naplnění podmínek uvedených v tomto ustanovení neznamená automaticky vyloučení z řízení o udělení azylu, ale jeho zrychlení. Žadateli však musí být dána možnost, aby se vyjádřil k obsahu své žádosti, aby tak mohly být posouzeny konkrétní jednotlivé důvody, které jej vedly k opuštění země původu.

V posuzované věci rozhodnutí správního orgánu I. stupně obsahuje nejen výrok o zamítnutí žádosti o azyl jako zjevně nedůvodné podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu, ale dále také výrok o neudělení azylu podle § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona o azylu a stejně tak i o nevztažení překážky vycestování podle § 91 zákona o azylu. V rámci daného případu je nutno konstatovat, že správní orgán pochybil, jestliže žádost stěžovatele zamítl jako zjevně nedůvodnou podle § 16 zákona o azylu a současně se v rámci odůvodnění vyjadřoval (a věc posuzoval) i podle § 13 (sloučení rodiny) a § 14 (humanitární azyl) zákona o azylu. Pokud totiž z řízení o azylu vyplyne některá ze skutečností taxativně uvedených v § 16 odst. 1 zákona o azylu, pak správní orgán bez dalšího – ale jen ve lhůtě podle odst. 2 téhož ustanovení – zamítne žádost. Rozhodne tedy konečným způsobem ve věci, aniž by v řízení zjišťoval existenci některého z důvodů pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Pro rozhodování o udělení azylu pro některý z důvodů předvídaných v ustanovení § 13 a § 14 zákona o azylu je však určující závěr o neexistenci důvodů pro udělení azylu

podle § 12 zákona o azylu. Protože tento důvod při zamítnutí žádosti podle § 16 zákona o azylu zjišťován není, stává se část odůvodnění rozhodnutí správního orgánu (zabývající se důvody azylu podle § 13 a § 14 zákona o azylu) nadbytečnou ve vztahu k výroku podle § 16 zákona o azylu (a fakticky je s ním v logickém rozporu). Toto formální pochybení správního orgánu zůstává však bez vlivu na zákonnost přezkoumávaného rozhodnutí a nezpůsobuje ani jeho nicotnost (srv. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 4 Azs 35/2003 – 71 ze dne 10. 2. 2004). Byť se krajský soud tímto nedostatkem napadeného rozhodnutí žalovaného nezabýval, nelze mu vytknout nezákonný postup, neboť z odůvodnění napadeného rozsudku je zřejmé, že se zcela přesvědčivě vypořádal s výrokem napadeného rozhodnutí, který v něm byl správně obsažen, tedy s výrokem, že žádost stěžovatele byla zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu.

Pro stěžovatele z toho však vyplývá, že v případě, kdy jeho žádost byla zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu, nemůže se v řízení o kasační stížnosti dovolávat posouzení azylu podle § 14 zákona o azylu (stejně jako by se nemohl dovolávat posouzení azylu podle § 12 zákona o azylu), neboť o této formě azylu nemohlo být v tomto typu řízení rozhodnuto.

Nejvyšší správní soud uzavírá, že posouzení právních otázek soudem nepovažuje za nesprávné a důvod tvrzený stěžovatelem ve smyslu § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. v posuzované věci neshledal.

Nejvyššímu správnímu soudu tedy z výše uvedených důvodů nezbylo, než kasační stížnost podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítnout.

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Protože úspěšný žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil, rozhodl tak, že Ministerstvu vnitra se nepřiznává právo na náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. srpna 2005

JUDr. Bohuslav Hnízdil
předseda senátu